

Valsts izglītības satura centrs

Valņu iela 2, Rīga, LV - 1050, tālr. 67216500, fakss 67223801, e-pasts visc@visc.gov.lv, www.visc.gov.lv

Informācija plašsaziņas līdzekļiem
2016. gada 20. oktobrī, Rīgā

Sākas vērienīgs projekts mācīšanas pieejas maiņas atbalstam skolās

“Mūsu kopīgs mērķis ir radīt iespējas, lai zināšanas un prasmes, ko sniegs mūsu izglītības sistēma, ir veiksmes atslēga 21. gadsimta globālo pārmaiņu ietvarā. Pārmaiņām ir jāseko gan izglītības saturā, ko un kā mācām, gan skolas vidē, kurā atrodas un mācās skolēns. Pārmaiņas ir vajadzīgas, lai raisītu bērnos interesi par zināšanām, rosinātu domāt un rast atbildes uz jautājumiem. Tās ir prasmes un spējas, kas 21. gadsimta sabiedrībā ir viens no būtiskākajiem attīstības resursiem”, sacīja izglītības un zinātnes ministrs Kārlis Šadurskis, šodien notikušajā preses konferencē ministrijas telpās, kurā sniegta informācija par projekta uzsākšanu kompetenču pieejā balstīta mācību satura izstrādē un ieviešanā.

“Šodienas skolas izaicinājums ir sagatavot bērnus un jauniešus sekmīgai nākotnei mainīgā pasaulē, ne tikai iegūt zināšanas un prast tās mērķtiecīgi un atbildīgi izmantot, bet arī attīstīt spēju un vēlmi turpināt mācīties. Globālās tendences, pētījumi izglītībā un skolu vadītāju aptaujas rāda, ka nepieciešamas nozīmīgas izmaiņas mācību saturā, mācīšanas pieejā un vērtēšanā. Nepieciešams samazināt mācību satura sadrumstalotību, galveno uzmanību veltot dziļas izpratnes veidošanai un prasmju attīstībai. Vienlaikus, lielāka loma jāpiešķir bērnu un jauniešu personības attīstībai, rakstura ieradumu veidošanai”, atzīmēja Valsts izglītības satura centra (VISC) vadītājs Guntars Catlaks.

Šonedēļ tika parakstīta vienošanās starp VISC un Centrālo finanšu un līgumu aģentūru par projekta īstenošanu, ir veikti visi nepieciešamie priekšdarbi projekta uzsākšanai. Piecu gadu projektu paredzēts uzsākt jau šajā mācību gadā, kura ietvaros plānots izstrādāt un aprobēt kompetenču pieejā veidotu mācību saturu vispārējā izglītībā - bērniem no pusotra gada vecuma līdz vidusskolai, un uzsākt pēctecīgu šīs pieejas īstenošanu izglītības iestādēs. Projekta būtība ir radīt skolēniem auglīgus apstākļus dziļas izpratnes veicināšanai un prasmju attīstīšanai dažādos kontekstos, kā arī personības pilnveidei. Mācību procesa centrā jānokļūst skolēnam, kurš mācās domāt, sadarboties, meklēt atbildes, un iegūst prasmes lietot zināšanas.

“Kompetence ir pamatā cilvēka rīcībai pasaulē noteiktā jomā, risinot problēmas mainīgās, reālās dzīves situācijās. Atšķirībā no prasmes kompetence ir kompleksa – tā ietver gan zināšanas, gan prasmes, gan attieksmes. Kompetenci pilnvērtīgi iespējams attīstīt un novērtēt tikai koordinētā rīcībā. Tāpēc kompetenču pieejā balstīta mācību satura ieviešanā galvenā uzmanība jāpievērš tieši mācīšanas pieejas maiņai”, skaidroja projekta pārstāve Zane Oliņa. Lai bērniem un jauniešiem nodrošinātu pietiekami daudz laika un iespēju kompetenču attīstībai, nepieciešama regulāra un sistemātiska pedagogu sadarbība, plānojot un īstenojot mācību procesu.

Veidojot mācību saturu, līdzvērtīga uzmanība tiks pievērsta gan tādām pamatkompetencēm kā - valodu; sociālās un pilsoniskās; kultūras izpratnes un mākslas; matemātikas un datorzinātnes; dabaszinātņu un inženierzinātņu; veselības un fiziskās aktivitātes, gan tādu caurviju kompetenču attīstībai kā kritiskā domāšana un problēmu risināšana; jaunrade, pašiniciatīva un uzņēmējspēja; digitālā un mediju; pašizziņa, pašvadība un mācīšanās mācīties; sadarbība, un līdzdalība, gan vērtībizglītībai.

Projektā:

- **Izstrādās un aprobēs mācību saturu**, tai skaitā, mācību priekšmetu programmas, mācību un metodiskos materiālus un diagnostikas instrumentus, kā arī mācību līdzekļus bērniem un jauniešiem ar speciālām vajadzībām;
- **Īsteno pedagogu profesionālo pilnveidi, veidos pieredzes apmaiņas un atbalsta pasākumus izglītības satura ieviešanai**, tai skaitā, organizēs mācības pedagogu komandām no 80 izglītības iestādēm, kas iesaistīsies mācību satura aprobācijā, un visu pirmsskolu un vispārējās izglītības iestāžu vadītājiem un viņu vietniekiem, rosinās labās prakses piemēru pārņemšanu, organizējot seminārus un konferences, veidos brīvpieejas e-mācību moduļus pedagogiem un digitālo mācību resursu krātuvi mācību darba atbalstam;
- **Veidos labvēlīgu vidi izglītības satura ieviešanai**, skaidrojot kompetenču pieejas mērķus un metodes, iesaistot izglītības rīcībpolitikas veidotājus, pašvaldības, augstskolas, projekta mērķu sasniegšanā.

Mācību satura izstrādi koordinēti un pēctecīgi veiks projektā iesaistīti eksperti – pedagogi praktiķi, nozaru speciālisti, pētnieki, augstskolu mācībspēki. Vispārējās izglītības obligātā satura apraksts tiks nodots publiskai apspriešanai.

Kompetenču pieejā balstīta mācību satura ieviešana tiks uzsākta pakāpeniski ar 2018./2019.m.g. pirmsskolā, 1. un 4. klasē, 2019./2020.m.g. - 2., 5., 7. un 10. klasēs, 2020./2021.m.g. - 3., 6., 8. un 11.klasēs, pabeidzot jaunā mācību satura ieviešanu 2021./2022.m.g. - 9. un 12.klasēs. Īstenojot kompetenču pieeju, saglabāsies mācību priekšmetu sistēma, nostiprinot sadarbību pedagogu starpā skolas līmenī mācību darba plānošanā un īstenošanā.

Projektā tiks izveidots 61 mācību un metodiskais līdzeklis, aptverot visus mācību priekšmetus pirmsskolas izglītības, pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības pakāpē. Mācību satura ieviešanas atbalstam vēl papildus tiks izveidoti 22 mācību un metodiskie līdzekļi, tai skaitā Eiropas valodu portfelis un mācību un metodiskie līdzekļi integrētai pieejai mācību satura un valodu apguvei – CLIL. Projekta rezultātā tiks radīti arī 10 mācību līdzekļi izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem un 5 integrēti mācību līdzekļi izglītojamajiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem un dažādiem attīstības traucējumiem.

Tiks izstrādāti dažādi diagnostikas instrumenti, tai skaitā 20 diagnosticējošie darbi, datorprogramma ‘*Text to speech*’, DIBEL NEXT lasītprasmes testa diagnostikas rokasgrāmata u.c.. Profesionālās kompetences pilnveidē tiks iesaistīti vismaz 6000 pedagogu, tajā skaitā visu vispārējās izglītības iestāžu vadītāji un viņu vietnieki, lai sekmētu kompetenču pieejas ienākšanu katrā skolā.

Projektu īsteno Valsts izglītības satura centrs. Projektā piedalīsies sadarbības partneri: republikas pilsētu un novadu pašvaldības, iesaistot mācību satura aprobācijā vairāk nekā 1700

pedagogu no 80 izglītības iestādēm visā Latvijā; augstākās izglītības iestādes, kuras īsteno pedagogijas studiju programmas; Strazdumuižas internātvidusskola-attīstības centrs un Latviešu valodas aģentūra.

Projekta mērķa sasniegšanai plānotais attiecināmais finansējums ir 13 960 884 *euro*, tai skaitā Eiropas Sociālā fonda finansējums 11 866 751 *euro* un valsts budžeta līdzfinansējums – 2 094 133 *euro*.

Projekts tiek īstenots 8.3.1. specifiskā atbalsta mērķa “Attīstīt kompetenču pieejā balstītu vispārējās izglītības saturu” 8.3.1.1.pasākuma “Kompetenču pieejā balstīta vispārējās izglītības satura aprobācija un ieviešana” ietvaros. Projekts ilgs 60 mēnešus no 2016.gada 17.oktobra līdz 2021.gada 17.oktobrim.

Jau sākot ar 1.novembri, Valsts izglītības satura centrs aicinās:

- **Pašvaldības nominēt izglītības iestādes dalībai aprobācijā.** Deviņu republikas pilsētu un 110 novadu pašvaldības tiks uzaicinātas nominēt dalībai mācību satura aprobācijā ne vairāk kā trīs to padotībā esošās vispārējās izglītības iestādes (Rīgā – ne vairāk kā 15 izglītības iestādes). No pašvaldību nominētajām izglītības iestādēm pēc noteiktiem kritērijiem tiks veikta izglītības iestāžu atlase, paredzot aprobācijā iesaistīt ne mazāk kā 80 vispārējās izglītības iestādes no visiem plānošanas reģioniem. Izglītības iestāžu atlases kritēriji noteikti 2015. gada 24. novembra Ministru kabineta noteikumu Nr. 670 pielikumā.
- **Ekspertus pieteikties darbam projektā mācību satura izstrādē.** VISC izsludinās ekspertu konkursu, aicinot pieteikties darbam projektā pedagogus praktiķus, nozaru speciālistus, pētniekus, augstskolu mācībspēkus, kuri piedalīsies autoru grupās mācību satura izstrādē.

Lūdzam sekot informācijai VISC mājas lapā: www.visc.gov.lv

Papildus informācijai:

Diāna Āboltiņa
Valsts izglītības satura centrs
sabiedrisko attiecību speciāliste
Tālrunis: 67212415
E - pasts: diana.aboltina@visc.gov.lv